

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LV. Ч. 219. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, субота, 20-го вересня 1947.

No. 219. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, September 20, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛВЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОННОМ Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE 4-0807

ІТОН ЗАПОВІДАЄ ОТВЕРТУ ГРУ З РОСІЄЮ

Вашингтон, 19 вересня. — „Отверта гра з Росією є неминуча“ — так сказав голова комісії закордонних відносин палати репрезентантів Чарлз Ітон у радієвій промові. Він домагався, щоб американці заявили це зовсім ясно, що вони хочуть боронити своїх свобод і відповідно до своїх найліпших можливостей допомагати іншим народам втримати свої вольності. Ітон заявив, що нам треба прийти до отвертої гри з Росією з таких причин: В першу чергу прийшла konieczність вибрати одну з двох неперемірних філософій життя, тобто або російський комунізм, або американську демократію. Цей вибір вирішити, чи нова світова цивілізація, яка саме виклюкується з післявоєнного хаосу, буде оперта на праві, свободі і мирі — чи може її підставою буде невільництво, брутальне насильство і страх. Трудність у співжитті з Росією є ця, думає Ітон, що Росія присвоїла собі за воєнний інструмент ідеологію, котрої ціль є завоювання світу через світову революцію, а її мотиви й методи такі неморальні чи аморальні, як голодного тигра. „Швидше чи пізніше“ — говорив Ітон — „ми мусимо стати віч-на-віч з російським урядом, який є втіленням комунізму і довідатися, чи можливе нам існувати разом у цьому модерному світі“.

ПОВОРОТ ПРЕЗИДЕНТА ДО ВАШИНГТОНУ.

Норфолк, Вест Вирджинія. — Военний корабель Мизури, яким президент Труман зі своєю родиною і деякими урядовцями вертається домі в Міжамериканської Конференції в Ріо, прибув сюди в п'ятницю 19 вересня в полудне. З воєнного корабля пересів президент на яхт Вільямсбург і поїхав в дорогу попри береги Америки до гирла ріки Потомак, а потім поїде рікою аж до Вашингтону. З огляду, що під час його відсутності накопичилося багато важких справ, президент розглядає їх уже на яхті. До Білого Дому має прийти в суботу рано.

БУРЕВІЙ НАД МЕКСИКАНСЬКИМ ЗАЛИВОМ.

Мобіл, Алабама, 18 вересня. — Після знищення південної частини Флориди буревій перелетів на Мексиканський залив і вдарив у прибережні стейти, а це Алабама й Мисисипі. Тому, що ріка Мисисипі впливає на Мексиканського залив, мешканці по обох берегах ріки приготувалися до виливів насильств до гурагану. Досі згинувло 6 осіб серед буревію. Мешканці з загрозених околиць тікають у безпечні місця, щоб рятувати своє життя. Мільйони шкідли в повалених будинках і понижені полях збільшуються.

ЛЯГВАРДІЯ ВМИРАЄ.

Нью Йорк. — Бувший посадинок міста Нью Йорку та генеральний директор УНРРА, Фіорело Г. Лягвардія знаходиться в безпритомному стані від інфаркту і нема надії на поправу його здоров'я. Він був хворий на недугу рака, а переведена недавно операція показала спізненою. Його годують штучно плинними стравами однак це не багато помагає.

КОМУНІСТИ ЗА ТРЕТЮ ПАРТІЮ.

Нью Йорк. — Генеральний секретар Комуністичної Партії, Юджин Деніс, виголосив промову на вівч в Медисон Сквер Гарден у четвер і в ній обіцяв допомогу при творенні третьої партії перед виборами в 1948 р. Однак самі комуністи не хочуть організувати її, а лише на спілку з „іншими прогресивними силами“, казав Деніс. Він признав, що тепер нема спроби комуністам порозумітися з Демократичною Партією, однак комуністи мають свого роду „вето“ проти вибору президента з Демократичної Партії. Віче було скликане для святкування століття марксизму і 28-ліття закладення Комуністичної Партії в Америці.

ПЕРЕНОСЯТЬ ФОНДИ УНРРА.

Вашингтон. — Після ліквідації УНРРА решту її фондів перенесено до чотирьох інших міжнародних організацій, як це зводить генеральний директор Ловел В. Рукс. Півтора мільйона доларів дістає Світова Організація Здоров'я, п'ять мільйонів Міжнародний Діточий Фонд, мільйон Міжнародна Організація для Біженців (IPO), а пів мільйона Харчова і Рільнича Організація.

ЗГАДУЮТЬ АЙСЛЕРА ЯК ДИКТАТОРА В ЮНІ.

Нью Йорк, 19 вересня. — Під час переслухання свідка в справі депортації румунського імгранта Джана Санто, зізнав бувший комуніст Манінг Джансон, що Гергард Айслер доручував йому і іншим комуністам енергійно організувати юні транспортних робітників в Нью Йорку. Айслер казав, що ця юнія потрібна для переведення революційних цілей в Америці, бо при її допомозі можна буде заставити весь рух на підземних залізницях і трамваях Нью Йорку. Свідок сказав, що комуністи стояли на услугах Росії й тому він покинув комунізм.

За незалежність України

ГЕН. Л. Д. КЛЕЙ ПРО У.Н.А. 20,000 БОРЕТЬСЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ ЗА САМОСТІЙНУ УКРАЇНУ. 4,000 ВДОРІЗІ В АМЕРИКАНСЬКУ ЗОНУ. ПОЛОЖЕННЯ ІНТЕРНОВАНИХ НЕЗЯСОВАНЕ. ГЕН. Л. Д. КЛЕЙ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ІХ „НЕ МУСЯТЬ ВИДАВАТИ СОВЕТАМ“.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 18 вересня. (АП). — Американський військовий командант в Німеччині, ген. Л. Д. Клей, забрав сьогодні офіційно слово в справі Української Повстанської Армії, зг. її відділу, що недавно перейшов в американську зону Німеччини. В американському військовому звітному сказано, що Українська Повстанська Армія, яка бореться за незалежність України, нараховує біля 20,000 воїків, що зводять запеклі бої зі советсько-російською та польською арміями. Українські проти-комуністичні партизани озброєні в гармати, легку артилерію, скоростріли, кріси і ручні гранати — сказано в звітному, базованому частинно на зізнаннях 40 українських повстанців, які недавно перейшли з Польщі в американську зону Німеччини. „На початку червня“ — говорять в звітному — 15 до 20,000 партизанів звели битви з великими силами керованих советськими офіцерами польських та советсько-російських військ в районах Нового Санчу, Закопаного, Баба Гори, Бяла та інших районах південної Польщі. Частина УПА в силі приблизно 10,000 воїків була оточена і відтія. Інша група в силі біля 4,000 воїків в напрямку на південь пішла через Чехословаччину в американську зону Німеччини. Командант відділу УПА, що перейшов в американську зону та був інтернований американськими військами в Деггендорфі, заявив, що члени його відділу прийшли в американську зону в надії, що вони допоможуть Злученим Державам в майбутній війні проти Росії. В американському військовому звітному сказано, що вже повідомлено про дальші відділи УПА в силі 1,000 до 2,500 воїків, що є вдорізі в американську зону та сподіваються там їх біля неї. Збільшено прикордонну сторожу та заармійовано чехословацьку армію і поліцію заступити дорогу повстанцям. В звітному теж говориться про схоплення чехами команданта повстанського відділу „Бурлак“, якого вважається „правою рукою“ таємничого провідника українського визвольного руху, ген. „Бандери. Схоплення групи „Бурлаки“ в складі озброєних трьох чоловіків і однієї дівчини чехи називають „найбільшим арештом в останніх тижнях“ проти-партизанської кампанії.

Ген. Л. Д. Клей заявив на пресовій конференції, що ще не винесено жодних рішень щодо дальшої долі інтернованих в Деггендорфі 40 українських повстанців. Вияснюючи старанні доходження в справі причин і цілей приходу українських воїків, ген. Клей заявив: „Доходження, потрапляють правдоподібно довший час. Ми не можемо визначити нашого майбутнього відношення до них, якдовго не встановлено точних фактів“. На запитання, чи щ, яким викається російське громадянство, будуть видані Сове́там на евакуаційне домагання, ген. Клей заявив: „Якщо вони є російськими громадянами, це ще не мусить означати, що вони будуть повернені до Росії; це залежить від воєнних законів, які до них застосуються“. Ген. Клей з черги заявив, що інтернованих українських повстанців не будуть вважати за скитальників (переміщених осіб).

Фурія советського представника в О. Д. проти Америки

ВИСТУП ВИШІНСЬКОГО В ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ; ОБВИНУВАЧЕ АМЕРИКУ, ЩО ВОНА ХОЧЕ ВІЙНИ; НАЗИВАЄ „БОЖЕВІЛЬНИМ ПЛЯН ПАНУВАННЯ НАД СВІТОМ“.

Багато делегатів демонстративно вийшли зі залу нарад.

Лейк Сокес, Н. Й., 18 вересня. — Після вчорашнього виступу американського секретаря стейту ген. Маршала з програмою американської політики в О.Д., сьогодні в Генеральній Асамблеї забрав слово советський представник, заступник міністра закордонних справ Андрей В. Вишинський. Його промова, що тривала півтора години, була до тої міри нагальна і напаслива, що її назвали фурією проти Злучених Держав Америки. Багато делегатів навіть не вдержали до кінця промови, як того вимагає дипломатична чемність, і вийшли демонстративно зі залу нарад. Виступ Вишинського в цій міжнародній організації, своєю напасливістю не має собі аналогічного міжнародних дипломатичних стосунках і він цілком нагадував скажені виступи большевицьких комісарів на мітингах в їх країні, як вони розправлялися зі своїми „контрреволюційцями“.

А Вишинський, обвинувачуючи впливові американські „реакційні кола“ у витворенні серед американського народу воєнної психози проти Советського Союзу, щоб могли опісля здійснити „божевільний плян панування над світом“, домагався від членів О.Д. заборони воєнну пропаганду в своїх країнах під загрозою судових покарань. Простою мовою, „істинно руським язиком“, Вишинський прозвав „підпалювачами війни“ більше чистю визначних американців з різних ділянок життя, паутаючи все разом. Між названими були м. і. Джан Фостер Долес (прияний тоді на залі), сенатори Брайен МакМагон і С. В. Брукс, Морган, Ракефелер і Форд, Єльський університет і „ноточий“ Американський Леґіон та багато інших. Большевицький представник твердив, що ці „підпалювачі війни“ керуються страхом економічної кризи і втрати зисків. Він нап'ягував Доктрину Трумана та американську економічну політику взагалі, що намагається здобути „монополь“ в світі. При цій нагоді попарсь і Британії та Франції, які Америці в цьому допомагають. Вишинський скидує на Америку теж вину за поділ Європи на два табори. Вчорашні домагання секретаря стейту в справі Тимчасового Комітету в Генеральній Асамблеї советський представник назвав намаганням оминути Ряду Безпеки та розбити О.Д. Виступив теж проти американської пропозиції в справі Корей, в справі Греції, контролі атомової енергії і роззброєння і т. і.

Виступ советського представника вважається в дипломатичних колах найбільш про-стацьким, якого знає міжнародна дипломатія. Більшість делегатів ще перед закінченням вийшли зі залу, похитуючи головами та питаючись, коли почнеться чергова війна. Вишинський твердив, що американська підготовка до війни вже вийшла зі своєї пропагандивної стадії та зі стадії „війни нервів“ і Америка тепер вже почне діяти. Закидуючи Америці найчорніші плани і мотиви, Вишинський намагався представити Советський Союз як справжнього „ангела миру“. Кінцевий ефект виступу Вишинського був того роду, що вже немає можливостей засипати пропасти, яка ділить західні демократії від большевизму.

ВІДГОМІН ПРОМОВИ МАРШАЛА І ВИШІНСЬКОГО.

Виступ представників двох найбільших потів. Злучених Держав Америки і Советського Союзу, в Генеральній Асамблеї О. Д. відбувся широким відомом в цілому світі. Американська преса подала — крім обширних витягів — теж точний текст обидвох промов, реструючи теж точно всі голоси за і проти. Советська преса, натомість, промови Маршала віддала наполовину менше місяця ніж, наприклад, незначний промови польського представника. Обидві промови, як видно з їх відгомінів, створили докраю напружене положення.

ВЕСЬ СВІТ ПІДДЕРЖУЄ АМЕРИКАНСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Сьогоднішні виступи делегатів поодиноких країн з усіх кінців світу, з Європи, Азії та Південної Америки, переконують, що справді весь світ, за винятком Советського Союзу та його сателітів, піддержує американську політичну програму в ООД, головні як іде про обмеження права вета, створення Тимчасової Комісії в Генеральній Асамблеї, контролю атомової енергії і т. п. Окрему увагу під цим оглядом звертає виступ австралійського представника, д-ра Евата.

ПОГОТІВЛЯ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКИХ ВІЙСЬК В ТРІЄСТІ

Трієст, 18 вересня. — Головнокомандуючий американських і британських військ на вільній території Трієсту, британський генерал Теренс С. Ерей, сьогодні уповажив заявити, що „британські та американські війська і Союзне Військове Управління в Трієсті пригатовані негайно зустріти кожну есентуальність“. Речник військового управління вияснив, що кожне намагання комуністичної Югославії порушити територіальну інтегральність Трієсту зустріне рішучим спротивом союзників. В самому Трієсті положення вертається повільно до нормального стану і хоча напруження продовжується, проте, криза вже пройшла — згідно зі заявою Союзників. Югослави, зустрівши рішучий спротив союзників, згаднили своє провокативне становище, хоча поодинокі інциденти ще повторюються.

НОРМАЛІЗАЦІЯ ПОЛОЖЕННЯ В ІТАЛІЇ.

Рим, 18 вересня. Сьогодні успішно закінчено переговори між представниками земельних власників та сільсько-господарських робітників і закінчено страйк. Офіційне проголошення закінчення страйку не мало вже більшого значення, бо практично більшість з 1,000,000 робітників у сільському господарстві долини ріки По, були вернулись до праці вже самостійно. Після повороту до праці теж робітників в сталійній індустрії, внутрішньо-політичне положення в Італії вертається до нормального стану, що означає теж велику поразку комуністів, які заповідали „генеральний наступ“ проти уряду прем'єра де Гаспері.

МАЮТЬ ДОСИТЬ КОМУНІЗМУ.

Атени, Греція, 18 вересня (АП). — Двох грецьких генералів, бувших командантів дивізій Еліас, з яких створився сьогоднішній комуністичний партизанський рух в Греції, самі поставилися до розпориження грецького уряду з метою боротьби проти партизанів. Вони задумують насаперед звернутися з відозвами до своїх колишніх „товаришів“ — сьогоднішніх комуністичних партизанів, щоб вони склали зброю та скористали з амністії. Повідомляється теж про важкі бої між грецькими партизанами, які хотіли б скористати з амністії, та югославськими й іншими, які їх від того „відмовляють“. У міжчасі до Греції наспіли дальші контингенти американської допомоги у формі військового виряду, головні автомашин.

ЗАСУДОМ ПЕТКОВА БОЛГАРІЯ НАРУШИЛА МИРОВОЙ ДОГОВІР.

Лондон, 18 вересня (ЮП). — Речник британського міністерства закордонних справ сьогодні заявив, що засудом провідника болгарської Аграрної партії, Миколи Петкова на кару смерті і потвердженням цього вироку Верховним Апеляційним Судом, Болгарія допустилася порушення мирового договору. Британський уряд задумує продовжувати заходи, щоб врятувати Петкова від комуністичного стричка.

КОНГРЕСОВИЙ ПІДКОМІТЕТ ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗВ'ЯЗКИ СПРАВИ СКИТАЛЬНИКІВ.

Женева, Швайцарія, 18 вересня. — Конгресмен Дж. С. Фолтон, член підкомітету закордонних справ американського Конгресу, що відбуває свою поїздку по Європі для студій європейських проблем, домагався сьогодні на пресовій конференції негайного скликання конференції Об'єднаних Держав, з метою встановити плян для розв'язки проблеми скитальників протягом найближчих трьох років. Характеризуючи самих скитальників, Фолтон сказав, що це „дуже відповідальні та гідні уваги люди“. Він високо оцінив намагання скитальників в цих тривалих умовах творчо працювати і заявив, що власне на цій підставі про скитальників не можна говорити як про „тягар суспільства“, тільки як про „громадян світу“.

БОЛЬШЕВИКИ ПОВТОРЮЮТЬ НАФТОВІ ДОМАГАННЯ ДО ІРАНУ.

Тегеран, Іран, 18 вересня (Ройтер). — Советський представник вручив сьогодні іранському уряду другу ноту зі советським домаганням нафтових концесій та „негайної акції“ в справі ратифікації нафтового договору з квітня минулого року.

СТАЛІН НА ЧОРНОМУ МОРЮ.

Нью Йрк, 18 вересня. — Американська преса помістила радіо-фото агенції Асошіейтед Прес, на якому представлено Сталіна на покладі крейсера та в товаристві його військових „соратників“, як вони „гуляють“ по Чорному Морю.

АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЯКІВ ВЧАТЬ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ.

Нью Йорк, 18 вересня. — Тут, за офіційною піддержкою, відкрито окремі курси російської мови, з яких користають головні моряки.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Попередня ціна три центи.		Три центи за копію.	
На рік	\$7.00	Один рік	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Шість місяців	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Три місяці	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	Один рік	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Шість місяців	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Три місяці	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	Один рік	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Шість місяців	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BRYant 9-0582.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНСТИТУЦІЯ — ШЛЯХ ДО СВОБОДИ І ПОСТУПУ

Цього тижня святкуємо 160-літню річницю Конституції Злучених Держав. В середу, 17 вересня, себто у властивому дні річниці, відбулись по різних містах країни окремі торжества, в часі яких обговорювано, чому ця Конституція стала великим добродійством для американського народу, а теж і „останньою, найліпшою надією світу“.

Американський нарід гордиться своєю Конституцією як найбільшою цінністю; признає, що американське законодавство допомогло населенню країни придбати великі маєтки, а державі стати великою потугою. Та, кажеться далі, великими, багатими й сильними були різні народи в минулому, є вони ними теж і тепер. Зате нігде в світі — а це найважливіше — не було й нема такої великої свободи і такого великого пошанування людської гідності, як це є в Злучених Державах. Це велике й неосцінене добро треба завдячувати — Конституції Злучених Держав.

Творці американської Конституції були на свої часи високо освіченими і поступовими людьми, такими, які мали глибоку віру в нарід, а тому й вірили, що американський нарід буде не тільки придержуватись своєї Конституції, але й її доповнювати в такий спосіб, щоб країна ставала що раз поступовішою і свободнішою. Вони не завелись у своїх надіях, бо так дійсно сталося, як було в їхніх мріях. Різні „поправки“, що їх пороблено зараз на самому початку цієї пізньої осені, тільки закріплюють й поширюють людську свободу на цій землі. Так було досі, не зважаючи, що на величезних просторах світу діялось навпаки. Там поширювано неволю, а людську гідність зведено на ніщо, що, як знаємо, довело вкінці до кривавої різни народів, але й вона не зліквідувала цього лиха, бо остав червоний тоталітаризм. Тому, що це існує найбільший і найсильніший ворог свободолобних ідеалів, обнятих Конституцією Злучених Держав, та що цей ворог пробує підкопувати американський правопорядок у самому нутрі нашої країни, треба нині американському загалові добре насторожити вуха і отворити очі, щоб бачити, відчутти і пізнати, звідки йде найбільша небезпека його свободи.

У часі ухвали Конституції було в Америці менше людей ніж було до війни українців у самій тільки Східній Галичині. Жили вони в багатій з природи країні, але нерозвиненій і невикористаній. Життя було дуже важке, піонерське, навіть не для усіх свободне. Та ідеали Батьків цієї країни, що хотіли зробити її поступовою і свободною землею, надали Злученим Державам такий напрям у їхньому розвитку, який давав народові змогу здобувати постійно що раз більшу свободу й доходити до що раз більшого поступу. Цей процес ще не закінчився і ледви чи коли закінчиться. Америка, хоч вона нині є найсвобіднішою і найпоступовішою країною, ще далі на шляху до ще більшої свободи і до ще більшого поступу. Коби тільки не перешкодила цьому процесові та пошесть, що суне з Москви.

СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ

ФРАГМЕНТ

2)

Старий газда, старий, як гриб, лежав і постогнував на рештках постелі, а біля нього ховав Петрик свою розстріляну руку, серед брудних шмат. В хаті горів слабкий каганець, біля були закриті дощики. Холод визирав разом з нуждою з усіх кутів, під завісами. Стара Вавчуриха лежала у світлиці, догоряла, як остання воскової свічки. Всі про це знали. Петрик теж. А проте не плакав. Ховав тільки добре зранену руку, щоб ніхто з ворогів не доглянув.

Лінка внесла із собою подих світу. Й міський одяг не гармонізував ніяк з бідною хатиною. В інституті давали дещо, щоб інститутки могли придлягнутись, щоб радянська школа не робила найгіршого враження.

Розглянувшись, принесла сіней в надбитому глечики води, змочила власну хустинку і витягла Петрикову руку з під покривала. Хлопчина не зайкнув, хоч слези побігли горіхом по личку, з болю. Дівча приговорювало:

— Стидайся, Петре, ти парібок вже, не плач. Тиж повстанець, не гірший за тамтих, у лісі...

Старий Вовчур не чув цього. Його життя теж кінчалось.

Проти саботування Об'єднаних Держав

Промова секретаря стейту, ген. Маршала, виголошена в Асамблеї Об'єднаних Держав на самому початку наради нової сесії, була з дипломатичного боку надзвичайною. Це ж було обвинувачення потуги, яка є членом Об'єднаних Держав, у саботуванні заходів, спрямованих до світової замирненя.

Цю державою, а властиво потугою, що так поступає і у неможливе діяння Організації Об'єднаних Держав є — Советський Союз. Це сказав ген. Маршал вразно й простою мовою, спокійно, але в такому рішучому тоні, що не диво, що представники 55 держав слухали слів секретаря стейту зі запертим відихом та що була на салі така глибока тишина, що крім слів Маршала чути було тільки шелест карток паперу, на яких була списана промова.

Усі делегати добре зрозуміли, про що іде, до кого це відноситься. Знов це, що так горячо оплескували Маршала, означало б, що вони згодні зі змістом промови.

Ніхто не може нині сказати, що з цього вийде. Усім відомо, що гостроту промови Маршала спричинило вето советського представника в Раді Безпеки, А. Громіка, яким він ударив усі заходи американського представника в справі миру в Греції, а тим самим ударивши заходи в такій справі, яка може дати притоку навіть до вибуху нової війни. Це останнє виразно підкреслив ген. Маршал, коли обговорював що справу перед Асамблеєю Об'єднаних Держав, та коли заповів пропозиції Злучених Держав відповісти резолюції у справі Греції та Кореї, чий в справі встановлення постійного Комітету Асамблеї Об'єднаних Держав, який діяв би цілий рік.

Зі становища ген. Маршала усі пізнали недвозначно, що Злучені Держави є не тільки за мир і порядок у світі, але й за те, щоб їх якнайскорше здійснити. Вони є теж за скріплення авторитету і сили Об'єднаних Держав, як представника миролюбних народів і держав світу, призначеного для підтримання і охорони миру в світі. З промови секретаря стейту виходило, що наразі Об'єднані Держави не є тим авторитетом і цю силою, що пізнати хочби по тім, що Рада Безпеки не змогла досі полати справу оборони Греції перед агресією її сусідів, Болгарії, Югославії та Албанії, які підпиратимуть комуністичні партизани. Що ця допомога цієї агресії є на ділі агресією Советського Союзу, річ очевидна, бо тільки через це не можна було вирішити цієї справи в Раді Безпеки через вето советського представника, яким

він охороняє це, що є советською агресією.

З чого, що сказав Маршал, виходило б, що Злучені Держави не пішли перед Асамблеєю Об'єднаних Держав з якимись жалобами і пустими погрозами, а з певним пляном, який змагає до цього, щоб змусити Совети рахуватись з подавляючою більшістю та підпорядковуватись їй ухвалами.

У міжнародних відносинах, а тим самим і в Об'єднаних Державах, дійшло вже до крайності в уступках Советам. Іхнє вето вже не може бути продовжуване в такий спосіб, як це було досі. Так нині стоять справи, коли іде про становище уряду Злучених Держав. Це становище, як загально стверджується, є нині поперте подавляючою більшістю держав, які є заступлені в Об'єднаних Державах. При Советах є тільки їхні сателіти. Чи Совети будуть далі йти проти цієї більшості, чи змінять фронт, покажуть найближчі дні.

Нам здається, що Совети будуть далі продовжувати саботувати акцію міжнародного замирненя, а тільки змінять тактику, примушені до цього хвилевими обставинами. Коли ж на них будуть дуже наставати і такі змушувати їх до справжньої зміни їхнього постоупування, то, як нам здається, вони скорше виступлять з Об'єднаних Держав, ніж уступлять зі своїх позицій. Знаючи, що Злучені Держави не беруться йти до війни, Кремль може вважати для себе вигіднішим, стояти на боці й так продовжувати здійснювання своїх плянів, не будучи нічим зв'язаним з Об'єднаними Державами, а тим самим маючи змогу легше викручуватись з нових агресій.

Микола Чубатий.

800-ліття Москви

В перших днях вересня 6. р. світова преса рознесла вістку про запрошення представників всіх великих міст світу до Москви на 800-літній ювілей оснування столиці Росії. На ділі да- та оснування теперішньої столиці Советів невідома, а тільки перша історична згадка про малу місцевість суздальсько-ростовського князівства майбутню столицю Московського Царства є записана в літописі під роком 1147. Ця літописна записка стала притокою до святкування 800-літнього ювілею закладення Москви.

Ювілей підготували зі справді величезною допомогою, що пожерла біля 20 мільйонів рублів, та тривала кілька днів. Це бачушка Сталін улаштував москвинам на віз римських цисарів-тиранів „уточення та забаву“ (panem et circenses).

Гучне святкування ювілею 800-ліття Москви зі запрошеними гостями великих міст світу улаштувалось ще з другої причини. Теперішні новонадві Росії хотіли б показати, що Москва нині стає столицею світу. Промова Сталіна це так виразно підкреслювала, що Москва та її комуністичний лад стали для цілого світу взором як розв'язувати важкі соціальні, економічні та національні проблеми, драма, що вони в Росії далекі від розв'язання. Але для цієї цілі, для пропаганди більшовизму, був теж і святкований 800-літній ювілей закладення Москви.

Проте святкування мало на оці в першу чергу внутрішні інтереси советської держави. Цей ювілей став немов неофіційним скасуванням Советського Союзу Соціалістичних Республік, а поворотом до однієї централізованої держави советської Росії. Сталін у своїй промові в день ювілею виразно підкреслив, що ідеа-

лом державного ладу, де можна переводити намічені соціальні та господарські реформи, є централізована держава під одною сильною диктаторською владою. Москва — говорив він — є природною столицею всіх народів червоної Росії.

Свій аргумент опирав Сталін на історію розвитку московського великого князівства та на його зрості в московське царство. Народилося воно серед боротьби з удільними землями московської території, по термінології більшовицькій, з феодальними багатіями, які ставили нище інтересів власних, інтерес сімейної родини. Нині тих феодалів, що розсаджують родини, справді нема, однак є новічасні феодалі — національні сепаратизми, що так само стоять на перешкоді створенню однієї Росії, сімейної родини одного советського народу.

Історичне порівняння Сталіна на ділі правдиве. Москва виросла на столицю Московії тільки самими способами, що нині кляка Сталіна нині відбодує советсько-російську імперію. Ціла кількості історія Росії як один безперервний ряд наслідств над слабіми і віроломства з одного боку та підданства супроти сильного, ажд заперчення людської гідності з другого. Не даром цар Іван Грізний став ідеалом Сталіна. Сусудальське, пізніше московське князівство, від початків свого існування зринає на історичним овиді як змрія за диктаторською владою князя, що умів брутально скріпляти свою владу.

Саме місто Москва, як столиця окремої держави московського народу, виринула доперва при кінці 13-го та на початку 14-го століття, себто в часі панування татар, або так званої Золотої Орди, над тери-

торіями нинішньої Москви. Стрічаючись зі сильною тоді татарською владою, московські князі упокорювалися перед татарами, забігали їх ласки, щоб при їх допомозі скріплити свою державу та свою владу, розтягати на щораз то нові землі.

Майстром такого постоупування був московський князь Іван Калита (1325-1347), якому московська історія приписує амбіцію опанувати землі свого колишнього зверхника, київської України - Руси та влучити їх в один державний організм російського народу.

Способом постоупування московських князів стала засада поборювати провідні верстви народу при допомозі нацькованих проти них простих мас.

Це є першою тої московської демократії, що її так по майстерськи демонстрували царі супроти України та що її стосує й тепер червона кляка на Кремлі під проводом „великого Сталіна“.

Основником правдивої потуги Москви став великий московський князь Іван III. Васильович, що проводив московською державою в другій половині 15-го століття. Користуючись з упадку Візантії, цього могутнього джерела культури для старої України-Руси, в князь Іван III. проголосив себе спадкоємцем та переємником політичних та релігійних аспірацій упавшої Візантії. Він приймає візантійського догматолога вірла за герб Московії, який став державним гербом Росії аж до упадку Романових. Свою столицю Москву він проголосив Третім Римом, себто осідком найвищої духовної влади цілого християнського світу.

Порівнувати високу цивілізацію Візантії, що своїми коріннями сягала у стару греко-римську культуру, з цивілізацією її неспрошеного наліво-монгольського наслідника — Москви, виглядало на карикатуру. Північно-європейський дикун проголосив себе переємником найвищої тодішньої цивілізації на світі, тому на ділі поміж Другим Римом Візантією та Третім Римом Москвою існувала непроходима прірва, що проявилася відразу в цім, що Москва навіть релігійно мусіла відірватися від Візантії. Придавлена турками Візантія повернула на природний для неї шлях солідарності зі західною Європою. Її найкращі представники поєдналися релігійно з Римом та згодом, по заняттю Царгороду турками, стали творцями італійського Відродження. Москва всього того не прийняла та сама стала релігійним схизматиком у відношенні навіть до патріярха візантійського.

В Москві твориться своєрідне, власне християнство-московське православ'я з моралю карикатури християнства, яку нині бачимо на прикладі москов-

ського патріярха, помічника атеїста Сталіна. Та хоча Москва проголосувала себе спадкоємцем ідеалів Візантії, вона ним не стала, але навпаки, стала спадкоємцем монгольсько-татарської духовності, що змо- рою затижала продовж двох соток літ для східної Європи та для західної Азії. В тім самім часі розпадається цотужна колиска Золотої Орди, Москва під в князем Іваном III. Васильовичем звільняється від татарської залежності та захи- нає своє поширювання в Азії, стаючи дійсним спадкоємцем не тільки просторів потатарських, але також азійсько-монгольських ідеалів, чужих християнству, якого столицею Москва себе проголосувала.

На сході Європи стала ви- ростати Москва, що її правди- ним політичним символом стає цар Іван Лютий, а церковним — засліплений ворог західно- го християнства та західної ци- вілізації московський патріярх. Продовж двісті років життя під татарським володінням, а згодом стаючи не формальним але справжнім спадкоємцем Золотої Орди в матеріальному та духовному розумінню, Москва стала чужою не тільки для Ві- зантії, але також для Києва, столиці давньої України, вихо- ваної в греко-римській душі ві- зантійської цивілізації.

Москва та Київ стали для се- бе два зовсім чужі світи, два протівенства так само, як чужими для себе були — Другий та Третій Рим. Візантія, Дру- гий Рим, в часах загрози для християнської цивілізації най- шов спільну мову та порозу- міння зі Старим Римом. Мос- ква — Третій Рим, стала пов- ним запереченням Старого Ри- му та цивілізації західної Єв- ропи і такою залишилася до нині, до дня ювілею її 800-літ- ного існування.

Вже в 14-тій столітті Мос- ква, проголосивши себе спад- коємцем українського Києва, а в 15-тій столітті спадкоєм- цем Візантії, поклала в основу свого політичного думання ідею завоювання, спершу те- риторій старої України-Руси, а згодом ще територій старої Візантії — Константинополя, балканського півострова, хі- лловини Середземного моря а потім цілого світа. Першу час- тину свого завоюницького пляну-завоювання східно-єв- ропейських просторів, Москва реалізувала продовж 17-го та 18-го століття. По балканським півостров, Константинополь безуспішно посягали царі про- довж 19-го століття. Остання війна дала червоному цареві Сталінові змогу частинно ре- алізувати плян царів стати сильною ногою на балканським півострові, щоб звідти ско- чити ще далі на південь, на завоювання Константинополя та західної Європи.

Саме ми живемо в часі, коли вирішується основне питання людства та нашої християнської цивілізації. Чи потрапить вона спинити наїзд московсько-азійського варварства на захід чи сама впаде жертвою московського наїзду та мос- ковського духа? Вирішується нині справа, чи 800-ліття Мос- кви стане кінцем її наїзду на захід та початком тріумфу За- ходу, чи навпаки.

— Педагогіку...

— Важка праця. Треба мати здорові груди, а ще до нашої дівчини. Розпущене це все, аж страшно... Не хотів би мати таких дітей... — похитав го- ловою. Потім вказав на салу.

— Вибачте, може голодні?... Це тепер по ваших селах не першина...

— Дякую, не голодна — і знов Лінка мимоволі кинула поглядом на стару шафу. Не- спокій трівожив груди.

Лейтнант звернувся тоді до матері, помітивши, що дівча неохоче розмовляє.

— А ви, громадянко, як жи- вете? Не лякають вас парти- зани?

(Далі буде).

си. Мама?...

Так, мати. Та це не сварка, це спокійні голоси. Можна, значить, зайти.

І Лінка нахилась до Бурка. — Остань тут, мій вірний песику, я тільки гляну, чи в хаті все в порядку і зараз прийду до тебе...

Пес лизнув її по обличчі і остав під плотом. А Лінка пере- шла через переказ і вже біля хати.

— Стой, хто такий?

Пристанула. Пост освітив її ліхтарко.

— За чим?

— Цеж моя хата...

— Твоя? Пожди... — підій- шов ближче і освітив всю по- стать. Ніщо не звернуло його уваги, розгорнув тільки хусту, що накривала Лінку, заглянув, чи не ховає при собі автома- та і перепустив.

— Заходи, коли твоя хата. Лінка зайшла. Спершу туди,

звідкіля чути було голоси.

У світлиці горіла яким вог- нем карбідова лампа, військо- ва. За столом сиділи три лейт- нанти і різали ніжками салу та хліб, що лежали перед ни- ми на столі. Невелика пляшка стояла побіч. На вид Лінки глянули всі три туди.

І мати.

А Лінка спершу — на стару шафу. Зачинена, в порядку. Тоді ойно на маму. Хотіла привітатись, та від столу о- звався один із старшин. Лице- бав спалене і зір міцний, ко- лочий.

— Дочка? — питає по у- країнськи.

Мати прибігла.

— Дочка моя... студентка.

— Студентка? Заходь ближче, товаришко. Я теж студент. Студент археології київського університету... За- ходьте ближче, погугоримо.

Говорив ясно, чисто, не за-

тягав з московська. Лінка всміяла приглянутись йому. Як- би не ці зірки, от, чоловік. А так що, ворог.

Проте зайшла у кімнату.

Мати її залишила вже її на- мить. Теж присіла боком на лаві. В хаті було холодно, але нічим було тепер топоти. Та й не хотілось для таких го- стей. При столі ойно при- глянулася Лінка двома прочим старшинам. Один, низького росту, не цікавився нічим по- за салом і обличчя мав на- хмарене, недобре. А другий, молодий і ясоволосий, з ве- сніянками на лиці, це напевно не був вже українець.

— Ви студентка... — спро- вола говорив спалений, дебе- лий лейтнант. — Що за зу- стріч... Бій, така погана ква- тира і таке дівча... — піді- вав на неї зір. — Вибачте, забув у полі, як з людьми говорити... Що студіюєте?

„Піднести і збудити народ“

Закінчення одної судової справи, що довго тяглася в стейті Нью Йорк, позначалося цікавим рішенням, в якому згадано про ідеали американської демократії. Зажалення з домаганням відшкодування за клевету було подано до одної з важких нью-йоркських часописів, **Пост**. Подав його чоловік, який впізнав себе на фотографії, яку **Пост** помістив року 1943 і під який було написано: „Квінзлінгів Злучених Держав. Вони змовлялися захопити Америку“.

Якби найвищий суд в стейті Нью Йорк не признав, що ця характеристика є „в значній мірі в межах правди“, то за подібне поміщення в часописі той чоловік мав би право домагатися відшкодування від **Пост** за клевету. Але після переслухання суд відкинув обжалування й **Пост** опублікував в інтересах загалу та особливо видавців, судові рішення, що його написав суддя Фердинанд Пекора.

Значну частину судового вироку займає пояснення того, що „не тільки зброею можна пошкодити або довести до упадку свою країну“. В однім уступі говориться так:

„Остання світова війна подала багато сумних доказів про успіхи членів п'ятої колонії та їх місцевих союзників в підготовці захоплення якоїсь країни. Виявилось, що їх страшно зброею була пропаганда, планована для розбиття народу, підірвання довіри до його уряду, зменшення підтримки уряду...“

„Розумні були будівничі нашої республіки, вони передбачували будуче. Вони оперли уряд на Конституції, в дусі вічної правди, що „всі люди сотворені рівними“.

„Ця Конституція подає всім — без огляду на расу, кольор чи віру-рівність перед законом. Вона гарантує всім свободу слова, преси, віри та зборів. Вона обороняє свободу особи, власність, дім...“

„Приваблені цими принципами, чоловіки й жінки зі всіх країн прибували до наших берегів і осідали тут на все. З покоління в покоління вони вірно, віддано працювали над тим, аби зробити Америку такою, якою вона є на сьогодні...“

„Коли Америка була zagrożена в останній війні, скрізь піднімалися оборонці — зі всіх

міст, зі всіх закутків країни. Чорні й білі, євреї й християне, католики й протестанти, багаті й бідні, тут роджені й заграницею — але всі американці — працювали, билися й вмирили поруч один другого аби зберегти нашу країну та її ідеали.

„Іх єдність та жертви здобули для нас важкі перемоги за війни. Та сама єдність здобуде не менш важкі перемоги миру. Той, хто сягає на цю єдність, сягає на свободні установи Америки для їх знищення.“

„Ця єдність zagrożена тими, які — подібно до цього чоловіка, що подав скаргу — натравляють клясу проти кляси, віру проти віри, расу проти раси. Вона zagrożена тими, які — подібно до цього чоловіка — позбавили б невинного громадянина багатьох конституційних прав, гарантованих всім в рівній мірі, з причини його раси, кольору шкіри чи віри.“

„Ті, що беруть участь в таких рухах, є клеветниками Америки, бо вони безоглядно топчуть її Конституцію...“

„Наша Конституція не може сама себе оборонити. Тому постійна чуйність все ще є цінною наших свобод. Піднести, збудити нарід, вказати на небезпеки, що zagrożують цим свободам — як в межах так і з поза меж нашої країни — це є постійним завданням невинної, відважної преси. Є це також святым обов'язком кожного громадянина, який цінить дороге наслідство наших конституційних прав.“

„Суд визнає, на підставі чисельних свідчень, що друкуючи справу, за яку подано судову скаргу, обвинувачені виконали свій обов'язок. Суд також переконаний, що їх твердження відносно того, хто подав скаргу є в значній мірі в межах правди. Це достатньо доказано свідченнями того самого чоловіка, що подав скаргу“.

Подібні судові рішення помагають здійснювати ідеали американської демократії. Правда, не всі судові вирокі видаються в такім піднесеному дусі і не всі судді висловлюються так рішучо. Але суддя Пекора з найвищого суду стейті Нью Йорк вповні використав нагоду щоби „піднести й збудити нарід“.

Загальна Рада — ФЛІС.

Відвідини української громади в Ліхтенштайні

В наслідок другої жакливі світової війни велике число українців викинутих із рідних земель розбрили по всьому світі. По всіх континентах та краях можна стрінути їх, де майже всюди зуміли створити своє культурно-організаційне життя. Українська заокеанська еміграція має вже від давня свої візріцві організації, в Австралії, як також в Африці знаходиться воно в початкових стадіях. В Азії, на Далекому Сході, Зеленому Кліні, як також в Туреччині добились українці гарних успіхів в культурно-національному житті. В Європі майже у всіх західних краях існують подібні організації частинно засновані по чершій світової війни, частинно по другій. Візріцві українські організації стрічаємо в Англії, Франції, Італії, Бельгії, Данії, Швейцарії, Німеччині, Австрії та інш. Менші українські громади знаходяться в Норвегії, Голандії, Швеції, Еспанії, Ліхтенштайні і др.

Про українську громаду в Ліхтенштайні вже була коротенька згадка в інформаційнім листку Українського Допомогового Комітету в Швейцарії, за місяць лютий 1947., як також на сторінках нашої преси.

Ціла громада нараховує около двадцять п'ять членів з головою К. Роговським та секретаром Холявкою. Більша частина українців живе в таборі місцевості Шан разом з іншими чужинцями. Всі члени громади працюють та коректно поводити себе серед чужинців. З культурного життя громади слід відмітити урочисте відвідування Свята Державности та Крут з відповідною програмою, в яку входили реферати, виголошені головою, деклямації та співи. Голова громади стало держити зв'язок із місцевими властями та українськими організаціями в Швейцарії та закордоном. З преси всі добре поінформовані про українське життя скитальщини. Завдяки старанням директора Центрального Українського Допомогового Бюра в Лондоні п. сотні. Панчука, частина громади виїхала вже до Англії, а решта очікує скорого виїзду до Франції та Англії.

В Ліхтенштайні маленькій країні, яка всего-навсього має 157 кв. кілометрів та 10,500 населення з 11 місцевостями, українська громада своєю гідною поставою ширить добре

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РІДНА МОВА — ЦЕ СПОЮЮЧИЙ ЦЕМЕНТ НАЦІЇ.

У попередній статті з дня 13. вересня б. р. я зазначив був, що тепер це важливий час, в якому треба подбати про те, щоби плекати й зберігати чисту мову так у щоденній говірці як і в письменній творчості. А це в тому переконанні, що мова є оцім сполучним цементам нації. А головне нам тут на еміграції, що опинилися поза межами України, треба пильно вчитися рідної мови. Нам треба й подбати про те, щоб не було кукулю в мові, та що б і правопис був зреформований і усталений.

Бо під цю пору немає ні одного вільного клантця української землі, де б психологічне виховання так у школі як і в політичному йшли по лінії інтересів чисто національних.

Вороги подбали про те, щоби розбити українську націю.

Були в нас свої загумінки — (що з них ми часто собі кпили), — загумінки, де по своїм силам ми придержували лінію всенародного розвитку й поступу, бо не було ще вільної України. А як повстала вільна Україна, то так багато роботи було, що не всіли були ми переставити всього в житті. Перш треба було політичну свободу рятувати, бо вороги наступали! То ж хоч були недомогання, і не вдалося тоді усталити чи то правопису, чи технічної термінології, не треба судити тодішніх провідників науки, бо доконати всього не було ні часу ні сили. Та все ж таки в часах державности та й в післявоєнних багато зроблено для справлення мови й правопису. І оті власне здобутки треба нашім працівникам культури зібрати, усистемувати, і видати. Загумінок отже тих вже більше нема. Вже не будемо сперечатися, чи закидувати Галичанам, що вони й мову зіпсували, і тим подібні речі! Лемківщина, Холмщина, Поділля і Підляшшя зникли як українські землі — мазурщина там панує! Бойківщина, Гуцульщина, Поділля та й Буковину прилучили до великої московської колонії, що й з ласки червоної Москви називається УССР.

Правда, в Україні вживають українську мову, процвітає там література, є й українське шкільництво, — та все там іде по лінії „відчищення“ від націоналізму за інструкціями Москви, а цілком Москви є „спанславизувати“, чи пак обмосковити нашу мову, а при ній й нашу душу!

І тут треба нам протиділати. Здавалось би, що ніби закликаємо еміграцію проти рідного краю, та ні! Це тільки заклик до рятунку українськості при допомозі плекання чистоті народної мови. В цьому я бачу тільки побідну силу, як вислід консолідації наших змагань, бо тепер нема ні бойків, ні гуцулів, ні лемків, ні придніпрянів, ні наддніпрянців, а є тільки українці! І українці тепер не можна ділитися на загумінкові гуртки, чи то через партійно-ідеологічні, чи релігійні різниці! Нашим змаганням це єдність у культурних досягненнях! Досить вже лиха народили нам оці всілякі ділення; а тепер ні одна група не має права домінувати над усім, а лиш одна ціль: **духова злука, спільна ідейність** при допомозі одної, чистоті народної мови!

Простір української землі вже й так обмежений червоною Москвою; географічно простір України обрізаний. Західно-українські землі за благословінням світових демократів віддано збольшевиченій Польщі, обчищений ці землі перше від українців; побережжя Українського Моря та й Крим відділено від матірнього лля. На сході Закавказзя й Закарпатчину прилучено до самої матушки Московщини. Ба, та навіть і ці землі планово інтернаціоналізують наші добрі опікуни: лемків кинули полякам на стравлення, загнали їх в Пруси, на Шлеск і в Познанщину; Велику Україну, прорізану голодом та переселюванням людности аж в сибірські тайги, заселяють москвини монголо-азіятами.

Тому треба нам на еміграції сполучитися в сильну національну одиницю. Першим і найважливішим елементом національного сполучення є власне рідна, але чиста, незвичена чужими словами мова! Плекати і розвивати є нашим святым обов'язком! А найкращу поміч у цьому дадуть нам наші культурні працівники. То ж даймо їм можливість працювати для користи України і її народу, а не що б пропадали марне в скитальчих таборах! Вони краще знають, що наше рідне, а ще чуже. Вони на те і фаховими працівниками слова, щоби стати на чолі виховання нації! Легковажучи цю справу ми самі помагаємо Москві в її поганому й злобному ділі. Багачтво нашого, наприклад, фольклору, нашої пісні, танку і всякого артизму використовують наші вороги, а лиш тому, бо ми самі за байдужі до національних справ, за скупі, щоби дати кусок хліба своїм духовним працівникам, яких завданням є вчити нас і зберігати наші національні досягнення!

Нехай отже вивчення літературної мови буде початком заціплення усіх складових одиниць українського національного тіла в здорову й могутню одиницю! Хай Америка й скитальщина стануть тими заборонами українськості.

Багато є в нас злого! Поволі та систематично виполімо всіякий кукіль, щоб народна душа була чистою й багатою в плодотворну благодать національного творення.

Не-мовознавець.

Використаймо як слід культурні сили, що прибувають до нас з скитальщини.

Осінні й зимові вечори навівають часто нудьгу в нашу душу. Тоді радо беремо в руки книжку, одні для розривки, другі, щоб збагатити своє знання. Але дуже часто знеохочуємося до читання, бо книжка не задовольняє наших духовних потреб. Тому то народи й держави дбають про це, щоб дати добру й відповідну книжку читаючій громаді. Закладається для цієї цілі бібліотеки, читальні, організується видавництво, щоб книжку й журнали упритулювати кожному громадянину.

Книжки й журнали в англійській мові є до нашого вжитку навіть у великому виборі. Зате натрапляємо на великі труднощі, як хочемо прочитати нову книжку чи журнал в українській мові. Не маємо заміру дорікати нашим заокеанським видавництвам, бо до цього часу робили вони все, на що могли спромогтися. Відтілі часті на протязі довгих років від України.

А на місці не було часто відповідних культурних сил, щоб видати добру книжку чи журнал.

Друга світова війна викинула з рідних земель значне число наших поетів, письменників, учених і мистців, що скитаються в Західній Європі, а дуже невеликій частині вдалося дістатися уже за океан. Ці всі культурні сили мають змо-

гу, де наші пластуни зуміли збудувати табор під шатрами, даючи доказ своєї підготовки до таборівання. Дівочий табір примістили були в місцевій стрільниці. Усіх учасників було понад 100. В обох таборах панувал зразковий порядок та дисципліна. Тай інші дрібниці, на око, як таблиці оголошень, таборова газета, пошта, полева кухня вказують на пластову справність і по-радність таборників.

Весь день від вчасного ранку до пізньої ночі виповнений добре продуманою програмою таборових занять та спортивних вправ, як відбаванка, копаний м'яч, пластові гри й пр. Пластуни були розміщені в 5-ох юнацьких, 4-ох інструкторських та 4-ох шатрах булаву. Дня 3. 8. ц. р. табір дали пластовий вечір в хосен місцевого населення (про що була згадка в австрійській пресі) з великим успіхом.

Що не ділі відправлялася для пластунів священниками з Форарльбергу Служба Божа. Табор відвідували часто чужинські гості. Табор відвідував часто прогуляки, мандрівки горами та їзду кораблем на Боденським озері.

Харчі в таборі завдяки харчевим даткам французьких

властей, місцевого війта та Українського Червоного Хреста з Женеві (П. П. Бачинських) були вистарчаючі. У вільних хвилях пластуни добровільно помагають в праці місцевого населення. Подбано було теж і про санітарну опіку табору. Коли взяти під увагу, що табор зорганізовано майже без ніяких фондів, а в нім можна було побачити відповідне ввінування його, то слід признати пластовий Команді повне признання. Цьому і дав вислів керівник австрійського пласту в Форарльбергу, що був присутній на закритті табору, де в прощальній промові, між іншим, заявив, що на основі побаченого і пережитого між українськими пластунами, він мусить ствердити, на правду, дійсний пластовий братерський дух серед них, і що буде все ставити українських пластунів, як зразок до наслідування своїм австрійським пластунам. Пізнію ніччю того ж дня відбулася святкова пращальна пластова ватра з незвичайно добірною програмою, в якій взяли участь оба табори. Підчас ватри відбулося теж іменування і заприсягнення нових пластунів-учасників і розвідників. Під шум гірської ріки та ялиць, при світлі ватри та смолосквипів по мистецьки та настороєво проходили точка за точкою так, що пластуни та свої й чужі гості й не чулися, як скінчилась ватра та треба було розходитися на нічліг.

Наступного дня відбулося кінцеве Богослуження, відправлене о. деканом Форарльбергу, який в пронизаний влучними цитатами Святого Письма проповіді пригадав на високі завдання, що стоять перед пластунами, як колись перед апостольською братією, вказав на гарні традиції українського пласту, що високо держав і держити, мимо негод, свій прапор. Ті слова проповіді запали глибоко в душі пластового братства, що їх довго тямитиме, як і цілу пращальну пластову ватру.

Осок.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняє своє адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. С. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочи.

Адм. Свободи.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІЛ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби захопили її читати

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 75 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частих. Зладив Ф. Колесса 75 ц.

МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні поради з арифметики та геометрії, опр. 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕВОДЯТЬ ІНСПЕКЦІЮ НАД „ПОЇЗДОМ СВОБОДИ“ — Ген. Елізабедер Вендергріфт і генеральний прокуратор, Том С. Клерк, оглядають льокомотив „Поїзд Свободи“. Цей поїзд виїхав дня 17. вересня з Філадельфії в далеку дорогу, бо обиде важніші місцевості в цілих Злучених Державах, щоби дати якнайбільшу числу американців нагоду оглянути американські історичні документи, які є на ділі документами американської свободи. Це теж для пригадки, щоб пам'ятати, як ту свободу берегти.

Український пластовий „Карпатський Кіш“ у Форарльбергу

Недавно відвідав я український пластовий табір „Карпатського Коша“ в Еггу-Брегген-цервальд-Форарльбергу, який там перебував від 20. липня по 13. серпня б. р. В нім перебували пластуни й пластуни. новачки і юнаки з Тиролу, Інсбруку, Ліндек, Кунфштайн та Форарльбергу, розміщені в окремих таборах з окремою командою. Хлопчий табір знаходився біля церкви над бистрою гірською річкою, що нагадувала нашу Лімницю в ду-

гу використати наші видавництва в З.Д.П.А. Канаді, Аргентині та Бразилії. І ми надіємось, що в недалекому часі на цьому бідному книжковому ринку з'являться збірки поезій наших сучасних передових поетів, цікаві повісті й оповідання наших кращих письменників та гарні ілюстровані журнали.

Ще одну справу хочемо видвинути. Маємо на душі організування доповідей (рефератів) з ділянки українознавства (мова, література, мистецтво та історія і географія України) на разі в Нью Йорку й околиці, а пізніше в інших місцевостях, де скупчується більше число наших людей. До цієї дуже відповідальної роботи треба притягнути також тих фахівців, що прибули до нас з скитальщини. Треба тільки допомогти їм улаштуватися на такий роботі, що не погрожувала б їх усіх сил, а дозволила б їм присвятити якні дві-три години денно на їхні духовні потреби. Вважаємо, що для невеличкого гуртка людей можна відповідну роботу підшукати в Нью Йорку й околиці, бо ці люди не вимагають роботи за бйорком, але дещо відповідної та легшої як „дівашера“ (помивача посуду) в ресторані.

Можливо, що в початках вище згадані доповіді (реферати) не викличуть великого інтересування, але тим не треба зражуватися. Як би навіть якусь доповідь з ділянки українознавства вислухано з увагою тільки невеличке число слухачів, а ще до того з нашої тут рідної молоді, то й це буде великим досягненням на американському ґрунті. Не на скількість, але на якість слухачів треба буде звертати увагу аранжером цих курсів. Розуміється, що на цьому наші культурно-освітні діячі бізнеси не до наших поетів, письменників, учених і мистців, що скитаються в Західній Європі, а якужі належало на них Провидіння.

Михайло Подільський, Нью Йорк, Н. Й.

Осок.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняє своє адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. С. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочи.

Адм. Свободи.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІЛ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби захопили її читати

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 75 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частих. Зладив Ф. Колесса 75 ц.

МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні поради з арифметики та геометрії, опр. 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

Праця для жінок і чоловіків
WANTS ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT
Bergen 4-2327 — BRYANT 9-5552

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Чемберлейнс, денна праця, добра платія, 5 днів тижнево, приємні робітничі умови. Голос у House-keeper, Hotel Edison, 226 W. 47 St.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збудуємо народно святиню, справжній Український Культурний Центр.

В неділю 28 вересня, як знаємо з оголошення в „Свободі“, відбудеться в Нью Йорку, в великій залі Купер Юніон, культурна маніфестація українців з Нью Йорку та околиці, на якій між іншим, виступить з добродією місцевою програмою Український Хор, під управою п. Юрія Кириченка. Властива ціль цієї маніфестації: Зацікавити український загальний будинок Українського Народного Дому в Нью Йорку — „Юкрейніан Америкен Сентер, Інк.“ Треба, щоб загальне добре пізнав, що хочемо будувати та для яких цілей, бо віримо, що коли так станеться, то розкулимо громадну шкуру і приступимо до діла.

Початки вже зроблені. Уже є поважне число громадян, які зложили кількадесят тисяч доларів. Корпорація заінкорпорована згідно з законами ньюйоркського штату і пороблено всі заходи, щоб ця майбутня установа залишилась в українських руках і мала змогу служити українській культурі.

Усі ми згодні, що нам треба такого Культурного Осередку в Нью Йорку. Треба його для нашої молді, для нашого дальшого національного життя. Треба для нашої репрезентації, для наших маніфестацій, концертів, віч і т. п.

Це можемо ми досягнути, як тільки буде в нас достатня воля і охота. Українці міста Нью Йорку мусять зрозуміти, що на них спав у теперішні часи особливий обов'язок. Тут, під самим боком, маємо Організацію Об'єднаних Держав. Сюди з'їжджається цілий світ. Чи ж можна нам далі обійтись без свого репрезентативного Культурного Осередка, з якого громадян би голос про Україну та поневолений український нарід?

Подумаймо про це і приходім на Концерт-Віче в Купер Юніон з переконанням, що треба кожному і кожній з нас допомогти зі свого боку, щоб у Нью Йорку ставув чимсьорше Український Культурний Осередок для нашого добра і добра наших дітей та для слави українського імені.

П. Сокальчук.

КОЖНИЙ СВІДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

КАЗКИ І БАЙКИ

БАЙКИ КРИЛОВА 20 ц.
НАШІ КАЗКИ 20 ц.
КАЗКИ БРАТІВ ГРИМІВ 20 ц.
КАЗКИ ПРО ЦИГАНІВ 10 ц.
РУСАЛКА І інші казки братів Гримів 20 ц.
СУМНА КАЗКА І інші оповідання 10 ц.
СПІВМОВКИ РУДАНСЬКОГО 20 ц.
СЕРЦЕ НЕ НАВЧИТИ І інші оповідання 10 ц.
Усі ці казки й байки разом лише \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади надішліть платити тільки американською валютою.

Півтора більйона на спинення нещастя в Європі

Вашингтон, 19. вересня. — Півтора більйона доларів можна буде вжити на спинення цього політично-економічного нещастя в Європі без скликування надзвичайної сесії конгресу. Ці гроші можна буде дістати з Комодіті Кредіт Корпорейшен, заки буде налагоджений План Маршала. Кінцевий звіт департаменту штету приготують знавці і він буде проведений до розгляду Аночного секретаря штету Роберта А. Ловета. Урядовці кажуть, що секретар Маршал, який тепер перебуває на нарадах Асамблеї О.Д., приїде до Вашингтону з кінцем тижня, щоб скласти звіт президенту Труманові зі стану справ в О.Д., а при цій нагоді обговорить і оцю надзвичайну фінансову допомогу для Європи. — Предсідник палати послів Джозеф Мартин заявив, що тепер непотрібна надзвичайна сесія конгресу, бо Європа не стоїть перед безпосередньою загрозою голоду.

РОСІЯ НЕСПОСІБНА ТЕПЕР ДО ВІЙНИ.

Вашингтон. — Росія ще зо двадцять п'ять літ не буде мати промислу, потрібного до ведення війни з Америкою, як про це зводить голова російського відділу в департаменті торгівлі, Ернест Г. Ровне. Росія не має ще „матеріалу“ для війни в теперішності, а може навіть і впродовж п'ятидесяти літ вона не спроможеться на нього, отже „ми не потребуємо журитись тепер Росією, як нашим ворогом“ — заявив Ровне. Він певний цього, що ще й тепер, після двох років по скінченні війни, Росія не виробляє тільки продуктів, що виробляла до війни. Це пізнати по тім, що Росія не може навіть заплатити за товари, які вона спроваджує з Америки.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишіть до Укр. Допом. Комітету, просимо апочатку листа подати в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

- 11,280 Чикирило Івана і Данила з с. Воля Мінкова (Сянік) від Чикирило Анни.
11,281 Кот Теклі з с. Поруби (Березів) від Куцаб Анни.
11,282 Пик Дмитра від Паньдих Григорія з с. Біленьки Малого (Самбір).
11,283 Варещенко Оксани Ігнатівни з Катеринославщини від Вербицького Івана.
11,284 Ненадквич Татяни (Лекроне) з Києва від Ненадквич Миколи.
11,285 Покуса Марії, П'ятер (Ботер) Станіслава від Хжан Софії.
11,286 Паламарчук Миколи з с. Увіна від Паламарчук Миколи син Івана.
11,287 Кавецька Олени Олександрівни з Острога (Волинь) від Островського Льва.
11,288 Янтоненко, Жучко і Дрожжі з с. Хойники від Поліського Андрія.
11,289 Бугай Дмитра з с. Терпівки (Збараж) від Бугай Василя син брата Стаха.
11,290 Івасів Федора його дружини з дому Маріїв, Марців Василя і Гаврила, Кулик Анни і Вознак Катерини від їх родин.
11,291 Криль Павліна з Кембелл Огайо, Америка, шукає сестринку Худзей Катерину, вивезену на роботу до Німеччини.
11,292 Домбик Володимира з Базаринця (Збараж), Данилевичів з Лісків (Збараж), Романюків з Базаринця від Романюк Михайла.
11,293 Каспар Агафії і Оришки від Олійник Івана з с. Каспарова.
11,294 Семанчук Михайла з Волі Вишньої (Кросно) від Семанчук Степана.

- 11,295 Ревуцький Володимира і дітей по пом. Ревуцької Марії від Костецького Андрія.
11,296 Топольницьких Івана і Миколи та Паславський Михайла від Шостак Василя.
11,297 Яжик Миколи з с. Біленьки Мала (Самбір) від Яжик Корнелії.
11,298 Михалко Парашки від Михалко Михайла.
11,299 Кулець Ярослава з Глинян (Перемишль) і решти земляків з цієї місцевості від „Україніа“ з Глинян.
11,300 Пеленський Андрія і Василя з с. Козарна Ліпи, синів Катерини від Ліщинського Івана.
11,301 Банд Костя з Тисмениці (Товмач) від Левицька Іванни (Долгий) з Завала.
11,302 Дволіт Івана, Михайла і Анни з с. Пашова (Лісько) від Дволіт Йосифа.
11,303 Пасічник Степана з Дрогобича від Говиків Теодозії (Кошуба).
11,304 Губаль Степана і знайомих Павлюк Миколи і Василя з с. Волосняка (Сколе) від Губаль Василя.
11,305 Кульчицька Софії від Йосипів Петра.
11,306 Ватко Григорія з с. Бароненці (Ужгород) від Батко Івана.
11,307 Фалендиш Петра, Філяка і їх рідні від Фалендиш Ілька з с. Наквоша (Броди).
11,308 Николішин Василіни (Орловська) і Ващук Григорія з с. Шутровець від Яцків Максимів.
11,309 Фрейдуна Івана від Фрейдуна Теодора (Федя).
11,310 о. Мельник Андрія з с. Стратина (Рогатин) від Болнар Стефанії.
11,311 Ракочий П. (бував у Львові), Паюк Василя з с. Брильниць (Перемишль), Ніжанковська (Паюк), Сус М. з с. Тисова та знайомих з с. Волковія, Завіз Рибна (Лісько) від д-ра Гинилевича (син о. Гинилевича).
11,313 Демуг Николая з с.

Тросянець (Зборів) від Кузьма Софії.

- 11,339 Швайка Михайла від Колесар Івана.
11,340 Шевців Степана і Софії з Стриж Стрижис (Бібрка) від Шевців Василя.
11,341 До кривних і знайомих (о поміч) з Космирина (Бучач) від студента Кривутич Володимира.
11,342 Вішук Михайла, Павловський Миколи, Ковалик Михайла з с. Дроздовичі (Перемишль) від о. Коцюмак Романа.
11,343 Гикава-Андрійкевич Дарі з м.Летичева (Поділля), о. Волохатюк, о. Білонь П. Онисук Григорія, Орлик Івана від Гикавий Івана.
11,344 Дейнек Софії (Жолай) з Городка (Львів) від Гайдучок Андрія.
11,345 Ткач Григорія з с. Хощев від Ткач Івана (Лісько).
11,346 Чубай Максима з с. Луків (Луцьк) від Чубай Дениса.
11,347 Панасюк Степана і Демчук Тесі з Збаража від Панасюк Володимира.
11,348 Тарнавський Василя від Тарнавська Марії (Костик) з с. Царинське (Лісько).
11,349 Крайлевич Хоми Івановича, Пархомчук Хоми, Васильович Михайла з с. Комори (Пінськ) від Васильович Евдокії.
11,350 Підгірний Івана, Костецький Петра, Буртик Василя з с. Марківці (Товмач) від Підгірний Петра.
11,351 Винницький Йосифа і Марії з с. Пантоліха (Теребовля).
11,339 Швайка Михайла від Колесар Івана.
11,340 Шевців Степана і Софії з Стриж Стрижис (Бібрка) від Шевців Василя.
11,341 До кривних і знайомих (о поміч) з Космирина (Бучач) від студента Кривутич Володимира.
11,342 Вішук Михайла, Павловський Миколи, Ковалик Михайла з с. Дроздовичі (Перемишль) від о. Коцюмак Романа.
11,343 Гикава-Андрійкевич Дарі з м.Летичева (Поділля), о. Волохатюк, о. Білонь П. Онисук Григорія, Орлик Івана від Гикавий Івана.
11,344 Дейнек Софії (Жолай) з Городка (Львів) від Гайдучок Андрія.
11,345 Ткач Григорія з с. Хощев від Ткач Івана (Лісько).
11,346 Чубай Максима з с. Луків (Луцьк) від Чубай Дениса.
11,347 Панасюк Степана і Демчук Тесі з Збаража від Панасюк Володимира.
11,348 Тарнавський Василя від Тарнавська Марії (Костик) з с. Царинське (Лісько).
11,349 Крайлевич Хоми Івановича, Пархомчук Хоми, Васильович Михайла з с. Комори (Пінськ) від Васильович Евдокії.
11,350 Підгірний Івана, Костецький Петра, Буртик Василя з с. Марківці (Товмач) від Підгірний Петра.
11,351 Винницький Йосифа і Марії з с. Пантоліха (Теребовля).

НОВІ КНИЖКИ З ЄВРОПИ

- І. Мазепа: Підстави нашого відродження. Ціна \$1.20
Володимир Гай: Шукачі блакитних перлів60
Юрій Липа: Кінематик40
О. Данський: Хочу жити! Образки з німецьких концетраційних таборів, ілюстрована 1.25
Іван Багрянний: Тигрови, роман, том 1 і 2. 2.00
Б. Романенчук: Українське письменство (міміографія)50
І. Носик: Інструкт та його околища (міміографія)35
Дмитро Чуб: Шевченко в житті50
Український Народний Співаник (з нотами на один голос) 2.00
Докія Гуменна: Куркульська виля, збірка новель25

ДІТЯЧІ.

- Н. Забіла: Півник та курочка, казка для молодших дітей25
Н. Бурік: Гусениця, казка-жарт, музика В. Витвицького25
Евген Яворівський: Казка дітям невелика про курчатко й про шульку, ілюстрована25
Н. Забіла: Пригода з Автобусом (ілюстр.)30
М. Коцюбинський: Дві кізочки, малюнок О. Судомири30
Лев Якевич: Паровий верблюд, ілюстр. Е. Козака30
В. Гренжа-Донський: Байка про козу та вовка15
Казки (Білошніжка, Сирітка в лісі, Фарбований лис, Золотий черевичок)30

Замовлення враз з грошми слати на адресу:

„СВОБОДА“

P. O. BOX 346 (81-83 GRAND ST.) JERSEY CITY 3, N. J.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЙОГО

форієрська робітня
є тепер під числом
265 East 4th St.
BETWEEN AVES. B & C
New York City

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІВКУ та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ стирідж на літо.

Самий стирідж на літо 2% від сотні.

ТАРЗАН, ч. 1690. Жемчуги для невільниць.

„Ходить сюди“ — закликав Зорг, отворивши таємний сховок.

Коли Зорг отворив сховок, жемчуги й золоті монети різного роду почали падати на долівку.

„Оце моя добыча на протягу століть“ — проговорив дивний великан. „Поділіть її між себе по рівній частині і вертайте у ваш світ“.

А знадвору Тарзан уже докінчував розбивання дверей.

RAJCA MEMORIAL

„Home for Services“

WALTER RAJCA, Funeral Director

Добра, шкура і чесна обслуга
ПРИСТУПНІ ЦІНИ
SERVING ALL NEW JERSEY
TWENTY FOUR HOUR SERVICE.
617 BROADWAY
Newark 4, N. J.
HUMBOLDT 3-4817

IBAN KOVALCHUK FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В ШТАТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині
кайте як в день так і в нощі!

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErger 4-5131

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
EAsex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дитину з вагітного забезпечення. Ми уклали угоду з красної ЦІЛІНИ \$150.00 ПОХОРОН

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребельний заклад в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
or
UKRAINIAN POBREMNIK as ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.
Phone BElgowl 3-6763
228 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

IBAN BUIKO

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК, закладає погребам по ціні так низькій як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Detailed funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7851

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занімається похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. OObled 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEltrose 5-6577